

μεταξύ των. Ὄθεν ἤϊραν οἱ ἐχθροὶ ἀρμόδιον τῶν καιρῶν, καὶ ὤρμησαν ἐξαίφνης τὴν νύκτα εἰς τὰ δύο στρατόπεδα, ὅπου δὲν ἦτον ὁ βασιλεὺς, καὶ κατεσκόρπισαν αὐτά. Ἐπειτα κατεγίνοντο, νὰ περικυκλώσωσι τὸ τρίτον στρατόπεδον, ὅπου ἦτον ὁ βασιλεὺς. Οἱ δὲ διακόσιοι ἐξωρισμένοι Λευκανοὶ, οἱ πῖσοι τοῦ Ἀλεξάνδρου μισθοφόροι, ἔπεμψαν εὐθύς κήρυκα πρὸς τοὺς συμπολίτας αὐτῶν, ὑποσχόμενοι, νὰ φονεύσωσι τὸν Ἀλέξανδρον, ἢ νὰ τὸν παραδώσωσιν εἰς αὐτοὺς ζωντανόν, ἂν τοὺς συγχωροῦν νὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν. Τοῦτο ὅμως ἐφανερώθη ὕστερον, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἔξευρε τὴν ἐπιβουλήν, μήτε ἄλλοστις. Διὰ τοῦτο δὲν εἶχεν ὑπόψιν, νὰ προφυλαχθῆ.

§. ιθ'. Εἰς τοιαύτην θλιβεράν κατάστασιν κατήντησεν ἡ τύχη τὸν Ἀλέξανδρον. Ἀλλ' ἐκεῖνος οὔτε τῆς τύχης τὴν καταδρομὴν ἐφοβήθη, οὔτε τὴν κύκλωσιν τῶν ἐχθρῶν· ἀλλ' ἔδειξε τὴν Ἡπειρωτικὴν καὶ ἡρωϊκὴν ἀρετὴν, καὶ τὴν Ἑλληνικὴν παρρησίαν τοῦ νοῦς, τὴν χρησιμωτάτην, καὶ ἀναγκαιοτάτην, καὶ σωτηριωδεσάτην εἰς τοὺς τοιούτους κινδύνους. Ἐσύναξεν εὐθύς ὅσους Ἡπειρώτας ἐδυνήθη, καὶ ἔβριμῆσεν ὡς λέων εἰς

τὴν μέσσην τοῦ πλήθους τοῦ ἐχθροῦ· συγκροτεῖ
 νυκτομαχίαν κρατεράν, ἔνθα ἐφύνευσε πολλοὺς,
 καὶ αὐτοῦ τὸν στρατηγὸν τῶν Λευκανῶν. Διεσ-
 κόρπισε τοὺς ἄλλους, ἤνοιξε τὸν δρόμον, ἐμα-
 ταίωσε τὴν κύκλιον, καὶ ἐσύναξεν ὅλον τὸ δια-
 σκόρπισμένον, καὶ ἀποχωρισμένον στρατεύμα αὐ-
 τοῦ. Ἐπειτα κατέβη νὰ διαβῇ τὸν ποταμόν·
 ἀλλ' ἡ πλημμύρα ἔκοψε τὴν γέφυραν, καὶ διέ-
 βαινε τὸ στρατεύμα πεζόν. Ἄυτὸς δὲ ἐσάθη καὶ
 περιέμενε, ἕως νὰ περάσῃ τὸ στρατεύμα, ἔπει-
 τα νὰ περάσῃ καὶ αὐτὸς μετὰ τοὺς δορυφόρους
 αὐτοῦ. Τότε ἓνας στρατιώτης κουρασμένος, βλέ-
 πων τὴν ἀγριότητα τοῦ ποταμοῦ, εἶπε μεγαλοφώ-
 νως· Δικαίως σὲ ὀνομάζουσιν Ἀχέρουτα. Δη-
 λαδῆ, ποταμὸν τοῦ Ἄδου καὶ λύπης πρόξενον (α).
 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι ὀνομάζετο
 ὁ ποταμὸς Ἀχέρων, ἐνθυμήθη τὸν χρησμόν.
 Ὄθεν ἐσάθη μετὰ σιωπῆν, καὶ ἀδειλίαζε νὰ περά-
 σῃ. Ἀφ' οὗ τὸν εἶδεν εἰς τριαύτην ἀπορίαν ἓνας
 δοῦλος αὐτοῦ Σώτιμος ὀνομαζόμενος, εἶπε· δια-
 τί ζέκεται καὶ ἀργαπορεῖ, εἰς τοιοῦτον κίνδυνον,

(α) Ἐπειδὴ τὸ Ἀχέρων ἔγενεν ἀπὸ τὸ ἄχος, τὸ ὀ-
 πρόν σημαίνει λύπην.

καὶ δὲν βλέπει, ὅτι οἱ μισθοφόροι αὐτοῦ Λευκανοὶ ἐτοιμάζονται νὰ τὸν φονεύσωσι μὲ δόλον. Ἐπειτα τὸν ἔδειξε τοὺς Λευκανοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐσυνάζοντο ἐπίτηδες εἰς ἓνα μέρος, ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ αὐτοῦ. Ἐκεῖ τοίνυν ἐφανερώθη ἡ ἐπιβουλή τῶν μισθοφόρων. Ταῦτα δὲ ἰδὼν ὁ Ἀλέξανδρος, εἴλκυσε τὸ ξίφος, καὶ εἰσῆλθεν ἔφιππος εἰς τὸν ποταμόν. Ἐν ᾧ ἦτον εἰς τὴν μέσην σχεδὸν τοῦ ποταμοῦ, ἔρριψε τὸ δόρυ ἓνας Λευκανὸς ἀπὸ ἐκείνους, οἳ τινες τὸν ἐπεβουλεύοντο, καὶ οὕτω τὸν ἐφόρευσε εἰς τὴν μέσην τοῦ ποταμοῦ.

§. κ'. Ἐπεσε λοιπὸν εἰς τὸν ποταμόν, ἔχων καὶ τὸ δόρυ ἐμπηγμένον εἰς τὸ σῶμα του· ὁ δὲ ποταμὸς κατέφερε τὸ σῶμα εἰς τὴν ὄχθην ἐκείνην, ὅπου ἦσαν οὗτοι οἱ μισθοφόροι Λευκανοί, οἳ τινες ἔλαβον αὐτὸ, καὶ τὸ ἔκοψαν εἰς τὴν μέσην· ἔπειτα ἔσειλαν τὸ μισθὸν εἰς τὴν Κωσεντίαν, τὸ δὲ ἄλλο μισθὸν ἐκράτησαν αὐτοί, καὶ τὸ ἐβασάνιζον, ὡς ζωντανόν, διὰ νὰ χορτάσωσι τὴν βαρβαρότητα αὐτῶν, κτυποῦντες τὰ μὲ βέλη καὶ πέτρας καὶ μὲ ἄλλα τοιαῦτα. Ἐυρέθη μία γυνὴ ἐκεῖ, καὶ παρεκάλεσε, νὰ σταθῶσιν ὀλίγον, ἔπειτα εἶπε, κλαίουσα· τὰ τέκνα μου

καὶ ὁ ἄνδρας μου εἶναι αἰχμάλωτοι εἰς τὸ βασιλικὸν στρατόπεδον· καὶ ἐλπίζω νὰ τοὺς ἐλευθέρωσω μὲ τοῦτο τὸ βασιλικὸν σῶμα, ἂν μοὶ τὸ χαρίσητε, μὲ ὅλον ὅπου εἶναι κατακεκοιμένον. Τότε ἐνόησαν τὴν μωρίαν αὐτῶν, ὅτι ἔχουσι τόσους αἰχμαλώτους εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἑπειρωτῶν, καὶ τόσας φαρμιλίας εἰς τὴν Ἑπειρον ἐνέχυρα. Ὅθεν ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Κωσεντίαν, τὰ δὲ ὅσα ἔσειλαν εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἔφερον αὐτὰ οἱ Ἑπειρῶται εἰς τὴν Ἑπειρον, καὶ τὰ ἔδωκαν εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Κλεοπάτραν, καὶ εἰς τὴν ἀδελφὴν του Ὀλυμπιάδα (α). Οὕτω λοιπὸν ἀπέθανεν ὁ Ἀλέξανδρος, πρὶν πολεμήσῃ μὲ τοὺς Ῥωμαίους. Καὶ οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος στρατηγὸς καὶ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, ὅστις ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἠνάγκασε τοὺς Ῥωμαίους εἰς εἰρήνην, εἰς τὴν πρώτην ἐκστρατείαν. Δὲν ἰξεύρομεν ὅμως τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ μὲ αὐτοὺς εἰς τὴν δευτέραν ἐκστρατείαν ἂν δὲν ἐφρουεῖτο μὲ δόλον.

(α) Πλούταρχ. Τύχ. Ῥωμ. καὶ Πυρρ. Διόδ. Ις'. 66'. 4'. Πausan. Ἀττικ. Ια'. Στρατ. ζ'. 256. Τίτος Λιβ. Η'. §. 27. §. 4.

§. κα'. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἡ Κλεοπάτρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ ἀδελφὴ ἐκείνου, ἔπεσεν εἰς παρομοίαν δυσυχίαν. Οἱ στρατηγοὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, ἔγιναν ὅλοι βασιλεῖς, καὶ διεμοιράσθησαν τὸ βασίλειον αὐτοῦ. Ἐπειτα ἐπολεμοῦσαν ἀκαταπαύτως, ποῖος γὰρ νικήσῃ τοὺς ἄλλους, καὶ γὰρ ἐξουσιάσῃ αὐτὸς μόνος ὅλον τὸ βασίλειον τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἐπειδὴ ὅμως ἦτον ἡ Μακεδονία μητρόπολις, ἦτον ἀνάγκη γὰρ λάβῃ πρῶτον τὴν Μακεδονίαν. Ἀλλ' οἱ ἄλλοι τὸν ἐμπόδιζον· ὅθεν ἦτον εὐκολώτερον, ἂν γένῃ συγγενὴς τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὥστε γὰρ ἔχῃ καὶ ὀλίγου συγγενείας δικαίωμα, καὶ τρόπον τινὰ νόμιμον, καὶ εἰς τοῦτο ἐκρίθη ἡ Κλεοπάτρα ἀρμοδία. Ἦτον μὲν καὶ ἡ Θεσσαλονίκη θυγάτηρ τοῦ Φιλίππου, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὁ Κάσσανδρος ὕστερον, καὶ ἀπ' αὐτῆς ὠνόμασε τὴν πόλιν Θεσσαλονίκην, ὅμως τῆς Κλεοπάτρας ἡ υπόληψις ἦτον πολλή, ἐπειδὴ ἤθελον αὐτὴν ὅλοι οἱ διάδοχοι τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὁ Κάσσανδρος, Λυσίμαχος, Ἀντίγονος, Πτολεμαῖος, Περδίκκας, καὶ σχεδὸν πάντες οἱ ἐπισημότεροι στρατηγοί, ἐζήτησαν αὐτὴν γυναῖκα. Πρῶτον δὲ ἔφερον αὐτὴν πρὸς τὸν

Περδίκκαν εἰς τὰς Σάρδεις. Ἐν τούτοις ὁμοῦς ἐ-
 ρειλεν ὁ Ἀντίπατρος τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Νί-
 καιαν, διὰ τὴν λάβη αὐτὴν ὁ Περδίκκας, τὴν ὁ-
 ποίαν εἶχεν ἀρραβωνισμένην πρότερον, πρὶν
 γέννη βασιλεύς. Τότε δὲ ἐδέχθη μὲν τὴν Νίκαιαν,
 ἵνα μὴ ἔχη ἐχθρὸν τὸν Ἀντίπατρον, ἀλλὰ συμ-
 βῆθαι εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ· ὁμοῦς ἡ κλί-
 σις τοῦ ἥτου πρὸς τὴν Κλεοπάτραν, διὰ τὸ γέ-
 νος. Ὁ Ἀντίγονος ὁμοῦς ἐνόησε τὴν πανουργίαν.
 Μετὰ δὲ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἀντιπάτρου, ἡ
 Κλεοπάτρα ἐκλίνε μόνου πρὸς τὸν Πτολεμαῖον.
 Ὄθεν παρήγγειλεν ὁ Ἀντίγονος, καὶ ἐφόνευσαν
 αὐτὴν κρυφίως τινὲς γυναῖκες· ἔπειτα ἐτιμώρη-
 σε μερικαῖς γυναῖκας, νὰ μὴ φανῆ αὐτὸς αἴτιος
 τοῦ φόνου· ἔθαψε ὁμοῦς αὐτὴν βασιλικῶς. Τοι-
 οῦτου τέλος ἔδωκε καὶ ἡ Κλεοπάτρα. Τέκνον δὲ
 τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς Κλεοπάτρας δὲν ἀνα-
 φέρεται, καὶ φαίνεται, ὅτι δὲν εἶχον, ἐπειδὴ
 ἐβασίλευσεν ὁ Αἰακίδης ὕστερον εἰς τὴν Ἡπειρον.

§. κβ'. Μετὰ τὸν θάνατον λοιπὸν τοῦ Ἀλεξάν-
 δρου οἱ Ἡπειρῶται ἐδέχθησαν πάλιν βασιλέα τὸν
 Αἰακίδην, τὸν νεώτερον υἱὸν τοῦ Ἀρύβου, τὸν

(α) Διόδ. κη'. κγ'. κδ'. κ'. λζ'.

ὁποῖον ἐδίωξε πρότερον ἢ Ἀλέξανδρος μὲ τὴν
 δύναμιν τοῦ Φιλίππου. Καὶ οὕτως ὁ Διακίδης
 ἦτον τότε ἐχθρὸς τῶν Μακεδόνων· ὕστερον ὅμως
 ἔγινε τοιοῦτος φίλος μὲ τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν
 μητέρα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὥς ἐδέχθη
 καὶ πόλεμον ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ἐκ ταύτης τῆς αἰ-
 τίας ἔχασε καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ζωὴν.
 Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάν-
 δρου, ὅτε συνέβη ἐκείνη ἡ παγκόσμιος ταραχὴ,
 καὶ ἀκατασασία, ἡ Ὀλυμπιάς ἔλαβε τὸν υἱὸν
 τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, τὸν ἐγγονὸν αὐ-
 τῆς, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Ἡπειρον, ἐπειδὴ ἐφο-
 ρεῖτο τὸν Ἀντίπατρον. Ὁ δὲ Διακίδης συγγενῆς
 καὶ ἀνεψιὸς αὐτῆς ὢν, ἔτι δὲ καὶ ἄνθρωπος ἀ-
 ναθὸς, ἐδέχθη αὐτὴν φιλοφρόνως. Ἐπειδὴ δὲ ἔμει-
 ε καὶ ἄλλος υἱὸς τοῦ Φιλίππου, Ἀριδαῖος ὀνο-
 μαζόμενος, ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου,
 κήρυξαν ἐκεῖνον βασιλέα οἱ Μακεδόνες, καὶ
 ἐν μετωνόμασαν Φίλιππον, ὁ ὁποῖος εἶχε καὶ
 γυναῖκα Ἐυρυδέκην ὀνομαζομένην. Ἄλλοι ὅμως
 θελον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου βασιλέα, καὶ
 ἐν Ὀλυμπιάδα ἐπίτροπον, ἕως νὰ μεγαλώσῃ,
 εἰδὴ ἦτον μικρὸς. Ὅθεν ἔγινε τὸ σχίσμα μέ-
 γαλον, καὶ τὸ κακὸν ἀνίατον. Ἐπειτα δὲ ἀφ' οὗ

διώρισεν ὁ Ἀντίπατρος τὸν Πολυσπέρχοντα, να ἔχη τὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσασίαν τῆς βασιλικῆς φαμιλίας τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἔγραψεν ὁ Πολυσπέρχων πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα, να ἔλθῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ να ἐπιμελήται τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸν διάδοχον τοῦ βασιλείου, καὶ τὴν μόνην ἐλπίδα καὶ παρηγορίαν τῶν Μακεδόνων. Ἐκείνη δὲ δὲν ἐπίστειυεν αὐτὸν, καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν Ἐυμενῆν, να τὴν συμβουλεύσῃ τι να κάμῃ. Ὁ δὲ Ἐυμενῆς ἀντέγραψεν αὐτῇ, να κάθηται εἰς τὴν Ἡπειρον, ἕως να λάβῃ κρίσιν ὁ πόλεμος. Ὁ δὲ Πολυσπέρχων ὕστερον, ἐσύναξε στρατεύμα ἱκανὸν, ἔλαβε βοηθὸν καὶ τὸν Διακίδην, καὶ ἔφερον τὴν Ὀλυμπιάδα εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἣ ὁποία ἔλαβε τὴν βασιλείαν, ἕως να μεγαλώσῃ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τότε ἡ Ὀλυμπιάς, ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν δύναμιν, ἐφόρευσε τὸν Φίλιππον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Ἐυρυδίκην, τὸν Νικάνορα ἀδελφὸν τοῦ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλους ἑκατὸν ἐπίσημους Μακεδόνας φίλους τοῦ Κασσάνδρου. Ὅθεν ἐμίσησαν αὐτὴν καὶ οἱ Μακεδόνες καὶ οἱ Ἡπειρώται (α).

(α) Διόδ. Ιη'. μθ'. νζ'. νη'. ξβ'. Ιθ'. ια'.

§. κγ'. Ὁ Κάσσανδρος ἦτον τότε εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὅπου ἐπολιόρκει τὴν Τρυφίαν πόλιν τῆς Ἀρκαδίας, καὶ ἀφ' οὗ ἤκουσεν αὐτὰ, ἐσράτευσεν εἰς τὴν Μακεδονίαν μετὰ δυνάμιν μεγάλην. Ἡ δὲ Ὀλυμπιάς δὲν εἶχε τόσην δυνάμιν, γὰρ τὸν ἐναντιωθῆ, καὶ κατεκλείσθη εἰς τὴν Πύδναν πόλιν τῆς Μακεδονίας, ἣ ὅποια εἶναι τῶρα τὸ Κίτρον· ἐκεῖ ἔλαβε καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν διάδοχον, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ Ῥωξάνην τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἔτι δὲ καὶ τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ τὴν Δηϊδάμειαν θυγατέρα τοῦ Αἰακίδου, ἣ ὅποια διέτριβεν ἐκεῖ, καὶ ἄλλας πολλὰς γυναῖκας, καὶ ἄνδρας ἐπισήμους τῆς αὐλῆς, ὡς καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ Ἀιτάλου. Ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ ὁ Κάσσανδρος, ἐπολιόρκησε τὴν Πύδναν, καὶ ἠτοίμαζε τὴν ἔφοδον, συναζὼν πλοῖα, στρατεύματα, καὶ μηχανὰς πολιορκητικὰς.

§. κδ'. Ἀκούσας δὲ ὁ Αἰακίδης ταύτην τὴν δυσυχίαν, παρεσκευάζετο γὰρ στρατεύσῃ εἰς βοήθειαν τῆς Ὀλυμπιάδος. Ὅμως οἱ ἠπειρώται δὲν ἤθελον, ἐπειδὴ ὡς εἶπον, ἐμίσησαν τὴν Ὀλυμπιάδα διὰ τοὺς φόνους ἐκείνους, καὶ δὲν ἤθελον γὰρ τὴν βοηθήσωσιν. Ἐτι δὲ ἐμίσησαν καὶ τὸν Αἰακίδην

διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν σοχαζόμενοι, ὅτι ἦτον
 καὶ αὐτὸς αἴτιος τοῦ φόνου· ἢ διότι ἦτον ἐκεῖ
 τότε, ἢ διότι ἐβοήθησεν αὐτήν. Ἄλλ' ὁ Αἰακί-
 δης κατέπεισεν αὐτοὺς, καὶ ἐσράτευσαν θέλον-
 τες καὶ μὴ θέλοντες· Ὁ δὲ Κάσσανδρος ἔπεμψε
 τὸν στρατηγὸν αὐτοῦ Ἀταρρίαν, καὶ προκατέλα-
 βε τὰ ζευὰ τῆς Ἡπείρου. Τὸ δὲ σράτευμα τοῦ
 Αἰακίδου δὲν εἶχε μὲν καὶ πρότερον προθυμίαν,
 νὰ σρατεύσῃ, τότε δὲ ἀφ' οὗ ἤκουσεν, ὅτι ἐκυ-
 ρίευσεν ὁ ἐχθρὸς τὰ ζευὰ, ἐψυχράνθη δι' ὅλου.
 Ἄλλ' ὁ Αἰακίδης ἤθελε νὰ βοηθήσῃ τὴν Ὀλυμ-
 πιάδα, ὅπως ἐδύνατο· ὅθεν ἀφῆκε τὸ μέρος ἐ-
 κεῖνο τοῦ σρατεύματος, τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελε, καὶ
 μάλιχα ἐσασίαζεν, ἔπειτα ἔλαβε τὸ ἄλλο, καὶ
 ἔσπευδε νὰ προφθάσῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἐ-
 μείνεν ὅμως ὀλίγον τὸ πικρὸν σράτευμα, καὶ
 δὲν ἦτον ἱκανὸν νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ.
 Ἐκεῖνοι δὲ οἱ Ἡπειρῶται, οἱ ὁποῖοι ἐσασίαζον,
 καὶ ἐπέσρεψαν εἰς τὴν Ἡπειρον, ἐπανεσάτησαν
 ὅλοι ἐκ συμφώνου καὶ ἔγραψαν ἐξωρίαν τοῦ Αἰα-
 κίδου, ἔπειτα ἐκάλεσαν σύμμαχον τὸν Κάσσαν-
 δρον, καὶ σχεδὸν παρέδωκαν τὴν Ἡπειρον εἰς
 αὐτὸν. Ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Πύρρου τοῦ υἱοῦ
 τοῦ Ἀχιλλέως ἕως εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Αἰακίδου

τούτου, ποτὲ δὲν ἐπανεστῆσαν οἱ Ἡπειῶται
κατὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν. Τότε δὲ ἔγινε τοῦτο
διὰ τοὺς ἀδίκους ἐκείνους καὶ σκληροὺς φόνους
τῶν Μακεδόνων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐνόμιζον αἴτιον
καὶ τὸν Αἰακίδην (α). Ὁ δὲ Κάσσανδρος ἐδέχθη
προθύμως τὴν συμμαχίαν τῶν Ἡπειρωτῶν, καὶ
ἐπέμφεν εὐθύς διοικητὴν καὶ στρατηγὸν εἰς τὴν
Ἡπειρον τὸν Λυκίσκον (β).

§. κέ. Μετ' ὀλίγου ὅμως, συνήργησαν πεν-
τήκοντα ἐπίσημοι Ἡπειῶται, καὶ διώξαντες τὸν
στρατηγὸν τοῦ Κασσάνδρου, ἔφερον πάλιν τὸν
Αἰακίδην εἰς τὴν Ἡπειρον. Ἐπειδὴ δὲ ἴξευρον,
ὅτι ὁ Κάσσανδρος δὲν ὑποφέρει τοῦτο, ὁ ὁποῖος
ἦτον ἐχθρὸς ἄσπονδος τοῦ Αἰακίδου, ἐσύναζον
στρατεύματα, νὰ τὸν ἀπαντήσωσιν. Ἐνας στρατη-
γὸς τοῦ Κασσάνδρου Φίλιππος ὀνομαζόμενος, ἐ-
πολέμει τότε εἰς τὴν Αἰτωλίαν (γ), καὶ εὐρέθη εἰς
τὴν Ἀκαρνανίαν, ὅταν ἔμαθεν, ὅτι ὁ Αἰακίδης ἔγι-

(α) Τὸν αὐτὸν θάνατον ὅμως ἐδοκίμασε καὶ ἡ Ὀλυμ-
πιάς Ἰστρον, καὶ ὁ ἀθῶος υἱὸς τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

(β) Παυσαν. Ἀττικ. Ια'. Διόδ. Ιθ'. λβ'. λγ'.

(γ) Ἡ Αἰτωλία ἦτον πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀκαρνανίας,
καὶ δισχοορίζεν αὐτὰς ὁ Ἀχελῷος ποταμὸς, τὸ νῦν Ασπρε-
πόταμον· ἐκτείνεται δὲ ἕως εἰς τὰ σύνορα τῆς Θεσσαλίας.

νε πάλιν βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου καὶ ἐτοιμάζεται εἰς πόλεμον μὲ μεγάλην ταχύτητα· ὅθεν ἀφῆκε τοὺς Ἀτωλοὺς καὶ ἐσράτευσε πρὸς τοὺς Ἡπειρώτας, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπηντήθησαν εἰς τὰς Οἰνεῖας (α), ὅπου οἱ Ἡπειρώται ἦσαν ἐτοιμοὶ εἰς μάχην. Ἡ μάχη ἔγινε μεγάλη, πλὴν ἐνίκησεν ὁ Φίλιππος, καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς, ἔλαβε καὶ πολλοὺς ζωντανούς· ἔλαβε κατὰ τύχην ζωντανούς καὶ τοὺς πεντήκοντα ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἔγιναν σῆτιοι, καὶ ἦλθεν ὁ Διακίδης πάλιν ὅθεν ἐσειλεν αὐτοὺς δεδεμένους εἰς τὸν Κάσσανδρον. Ὁ μὲν Πausanias λέγει, ὅτι εἰς ταύτην τὴν μάχην ἐπληρώθη ὁ Διακίδης, καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Διόδωρος, ὅτι μετὰ τὴν μάχην ἐσύναξε πάλιν τὸ ἐπίλοιπον σράτευμα, καὶ ἠνώθη μὲ τοὺς Αἰτωλοὺς· καὶ οὕτως ἐκρότησαν καὶ ἄλλην μάχην. Ἐνικήθησαν ὅμως πάλιν, καὶ ἐκεῖ ἔπεσε καὶ ὁ Διακίδης (β).

β. κς'. Ὁ Διακίδης ἔλαβε γυναῖκα τὴν Φθίαν θυγατέρα τοῦ Θετταλοῦ Μένωνος, ὅστις ἐ-

---

(α) Αὕτη ἡ πόλις ἦτον ἐκεῖ, ὅπου χύνεται τὸ Ἀσπρὸ-πόταμον εἰς τὴν Θάλασσαν.

(β) Pausan. Ἀττικ. Ια'. Διόδωρ. Ιθ'. ογ'.

ζάθη περίφημος κατὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον, ὥς εἶχε πολλὴν ὑπόληψιν καὶ ἐπιρροὴν μεταξὺ τῶν τότε συμμάχων. Ἐγέννησε δὲ ἐξ αὐτῆς τρία τέκνα. Τὴν Δηιδάμειαν, Τρωϊάδα, καὶ τὸν Πύρρον. Οὗτος εἶναι ὁ μέγας Πύρρος, ὁ τρίτος τῆς γενεᾶς ταύτης, ὁ ὁποῖος ἦτον ἐτι βρίφος, ὅτε ἐφρονεῦθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ μισούμενος μάλισα, ὥς ἤθελον νὰ φουεῦσωσι καὶ αὐτὸν οἱ Μολοσσοὶ, ὡς θέλομεν εἰπῆ μετ' ὀλίγον. Διὰ τοῦτο οἱ Ἑπειῶται ἐδέχθησαν βασιλεία τὸν θεῖον αὐτοῦ Ἀλκέταν.

§. κζ'. Εἴρηται, ὅτι ὁ Ἀρύβας ἐδίωξε τὸν πρωτότοκον υἱὸν αὐτοῦ Ἀλκέταν, διότι ἦτον σκληρὸς καὶ θυμώδης. Ὁ δὲ Διόδωρος λέγει, ὅτι ὁ Ἀλκέτας ἔφυγεν εἰς τὴν Σικελίαν πρὸς τὸν Διουύσιον τὸν Τύραννον. Ὁ δὲ Διουύσιος εἶχε σκοπὸν τότε, νὰ ἔχη κοινωνίαν μετὰ τὴν Ἑπειρον, διὰ νὰ δυνηθῆ νὰ περάσῃ ἐκεῖθεν εἰς τοὺς Δελφούς, ἵνα ἀρπάσῃ τὰ πλούτη τοῦ ναοῦ· ὅθεν ἔκαμε συμμαχίαν μετὰ τοὺς Ἰλλυριοὺς διὰ μέσου τοῦ Ἀλκέτου· ἔπειτα ἔσειλεν εἰς αὐτοὺς δύο χιλιάδας σράτευμα, καὶ ὅπλα πολλὰ, διὰ νὰ φέρωσι τὸν Ἀλκέταν εἰς τὴν Ἑπειρον. Οἱ δὲ Ἰλλυριοὶ ἔσυναξαν καὶ αὐτοὶ σράτευμα πολὺ,

καὶ εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἡπειρον, ὅπου κατέστησαν τὸν Ἀλκίταν βασιλέα τῶν Μολοσσῶν· ἔπειτα ἐλεητάτησαν τὴν χώραν, ἐπειδὴ οἱ Μολοσσοὶ δὲν ἀντεστάθησαν καταρχάς. Ἔξερρον ὅμως ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὰ ὄπλα, καὶ συνεκρότησαν μάχην μεγάλην. Τέλος δὲ ἐνικήθησαν οἱ Μολοσσοί, καὶ ἐφρουεύθησαν ὡς δεκαπέντε χιλιάδες ἄνθρωποι. Ἐξείλαν ὅμως ἕξερρον εἰς Λακεδαιμόνιοι βοήθειαν, καὶ οὕτως ἐδίωξαν τοὺς Ἰλλυριοὺς (α).

δ. κή. Τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς ἐδέχθη ὁ Μελέτιος ἀσμένως (β). Ἐγὼ ὅμως δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ συμβιδῶσω, μήτε κατὰ τὰς ἀναφορὰς τοῦ Διοδώρου, μήτε μὲ τὰ περιστατικά. Ὁ Διόδωρος λοιπὸν λέγει, ὅτι τοῦτο ἐγένεε κατὰ τὴν ἐνεηκοσὴν ὀγδόην Ὀλυμπιάδα. Ἐπειτα λέγει, ὅτι ὁ Ἀλκίτας ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αἰακίδου κατὰ τὴν ἑκατοσὴν δεκάτην ἕκτην Ὀλυμπιάδα. Ἐν τῷ μεταξύ λοιπὸν εἶναι δεκαοκτώ Ὀλυμπιάδες, αἱ ὁποῖαι περιέχουσι περὶ τοὺς ἐβδομήντα δύο χρόνους· ἐπειδὴ μία Ὀλυμπιάς περιέχει σχεδὸν τέσσαραις χρόνους. Ἄν ὑποθέσωμεν, ὅτι ἦτον εἴκοσι χρό-

(α) 1ε'. 1γ'.

(β) Γεωγραφ. Τόμ. Β'. σελ. 262.

νων ὁ Ἀλκέτας, ὅτε ἐμεσίτευσε, καὶ ἔγινεν ἡ
 συμμαχία τοῦ Διόνυσίου μὲ τοὺς Ἰλλυριοὺς,
 εἶχεν ἐννευῆντα δύο χρόνους, ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν
 βασιλείαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αἰακίδου· ὅθεν
 ἐγὼ δισάζω εἰς τοῦτο· μάλις εὐρίσκω σύγχρο-
 νον τῆς ἡλικίας ἐκείνης τὸν πρῶτον Ἀλκέταν,
 ὅτε εἶχον οἱ Ἡπειρῶται συμμαχίαν μὲ τοὺς Λα-
 κεδαιμονίους, ὡς εἴρηται. Πλὴν οὐδεὶς ἀναφέρει,
 ὅτι ἐκεῖνος ἐδιώχθη, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Σι-
 κελίαν, ἢ τοῦλάχιστον ἐγὼ δὲν ἔτυχον τοῦτο,
 καὶ μένω εἰς ἀμφισβολίον.

δ. κθ'. Ὁ Ἀλκέτας λοιπὸν, ὅτε ἦλθεν εἰς
 τὴν βασιλείαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αἰακίδου,
 εἶχε τέσσαρας υἱούς. Ἀλέξανδρον, Τεῦκρον,
 Ἰσιονέα καὶ Νῖσον. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ Τεῦκρος
 ἦσαν μεγάλοι, σὶ δὲ ἄλλοι δύο, ἔτι παῖδες. Ἦ-
 ταν δὲ καὶ οὗτος ἐχθρὸς τοῦ Κασσάνδρου. Ὁ δὲ
 Κασσάνδρος τότε εἶχε τὸ πᾶν κράτος τῆς Μα-
 κεδονίας, ἔλαβε καὶ τὴν Θεσσαλονίκην γυναῖκα
 τὴν θυγατέρα τοῦ Φιλίππου, καὶ ἀδελφὴν τοῦ
 μεγάλου Ἀλεξάνδρου· ὅθεν ὁ στρατηγὸς αὐτοῦ
 Λυκίσκος, ὁ ὁποῖος ἦτον τότε εἰς τὴν Ἀκαρνα-
 νίαν, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἡπειρον εὐθύς, ἵνα
 προφθάσῃ ἀτοίμασον τὸν Ἀλκέταν, καὶ ἐστρατο-

πέδευσε περὶ τὴν πόλιν Κασσωπίαν. Ὁ δὲ Ἀλκέτας μὴ ἔχων ἔτι δύναμιν ἱκανὴν, ἔπεμψε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Τεῦκρον, ἵνα συνάξωσι στρατεύματα ἐκ τῶν πόλεων τῆς Ἠπειροῦ· αὐτὸς δὲ λαβὼν τὴν παρευρεθείσαν δύναμιν, ἐστράτευσεν ἐναντίον τοῦ Λυκίσκου, ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ. Ἄφ' οὗ ὅμως ἦλθε πλησίον, καὶ εἶδε τὸ πλῆθος τοῦ ἐχθροῦ, ἐσάθη καὶ ἐπράσμενε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. Ὁ δὲ Λυκίσκος θέλων νὰ πολεμήσῃ αὐτὸν πρὶν φθάσῃ ἡ βοήθεια, ἐπέπεσεν εἰς τοὺς Ἠπειρώτας μὲ τάσῃν δύναμιν καὶ ὁρμὴν, ὥστε ἐκεῖνοι φοβηθέντες, παρεδόθησαν εἰς αὐτόν. Δὲν εἶχον ὅμως καὶ προθυμίαν, ἐπειδὴ ἐμίσησαν καὶ τὸν Ἀλκέταν διὰ τὴν σκληρότητα αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἀλκέτας ἀφ' οὗ ἔμεινε μὲ ὀλίγους μόνον πεισούς, ἀνεχώρησε καὶ κατεκλείσθη εἰς τὰς Εὐρυμενάς, πόλιν Ἠπειρωτικὴν (α). Ἐκεῖ λοιπὸν ἦλθεν ὁ Λυκίσκος, καὶ ἐπολιορκήσεν αὐτόν.

§. λ'. Ἐν ᾧ ἐπολιορκεῖτο αὐστηρῶς, καὶ

(α) Ταύτην τὴν πόλιν ἀναφέρει μόνον ὁ Διόδωρος. Ἄλλα δὲ λέγουσιν εἰς τὴν Θεσσαλίαν πόλιν Εὐρυμενάς, κατὰ τὸν Πελασγικὸν κόλπον. Στέφαν. Εὐρυμεν. Σκύλαξ, Θεσσαλ.

ἔστυχοῦτο ὁ Ἀλκίας, ἔφθασαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὁ Ἀλέξανδρος καὶ Τεῦκρος, ἔχοντες δύναμιν ἰκανὴν, καὶ ἔλαβον τὸν Λυκίσκου εἰς τὴν μέσην. Ὅθεν ἔγινε μάχη σφοδρὰ, καὶ ἐνίκησαν οἱ Ἡπειρώται, ἐφάνευσαν πολλοὺς στρατιώτας, καὶ δύο ἐπισήμους στρατηγούς, τὸν Μίκυθον καὶ Λύσανδρον τὸν Ἀθηναῖον (α). Καὶ οὕτως ἀνέλαβον πάλιν οἱ Ἡπειρώται. Μετ' ὀλίγον ὁμῶς ἦλθεν εἰς βοήθειαν τοῦ Λυκίσκου ὁ Δεινίας, ἄλλος στρατηγὸς τοῦ Κασσαύδρου, καὶ ἐνεψυχώθη πάλιν ὁ Λυκίσκος· ὅθεν ἐγένετο καὶ τρίτη μάχη, καὶ ἐνίκησεν ὁ Λυκίσκος. Τότε κατέσκαψε καὶ κατηδάφισεν ὁ Λυκίσκος κατὰ κράτος τὰς Εὐρυμενάς. Ὁ δὲ Ἀλκίας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ἀνεχώρησαν εἰς ἓνα μέρος ἐρυμνὸν (β), καὶ ὠχυρώθησαν ἐκεῖ.

δ. λα'. Ἐν τούτοις δὲ ἔμαθεν ὁ Κασσαύδρος, ὅτι ἐνίκηθη ὁ Λυκίσκος, καὶ τὰ πράγματα αὐτοῦ δὲν ἦσαν καλὰ εἰς τὴν Ἡπειρον· ὅθεν ἐστράτευσεν εὐθὺς εἰς βοήθειαν αὐτοῦ, καὶ ὅτε ἔφθά-

---

(α) Τοῦτον τὸν Λύσανδρον εἶχεν ὁ Κασσαύδρος ἑπάρχον τῆς Λευκάδος (Ἀγίας Μαύρας)· τότε δὲ ἦλθε μετ' ἐστράτευμα αὐτοῦ εἰς βοήθειαν τοῦ Λυκίσκου.

(β) Δύσβατον· ἴσως ἦτον κανένα Σούλι ὁ τόπος οὗτος.

σαν ἐκεῖ, ἔμαθεν, ὅτι ἐνίκησεν ὁ Λυκίσκος πάλιν τὴν τελευταίαν μάχην, καὶ ἠνώρθωσεν ὅπως οὖν τὰ πράγματα. Δὲν ἰξεύρομεν ὅμως διὰ τί ὁ Κάσσανδρος δὲν ἔκρινεν ὠφέλιμον τὸν πόλεμον εἰς τὴν Ἡπειρον· ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἦτον, νὰ διώξῃ τὸν Ἀλέξανδρον· εἶχεν εἰς τοῦτο καὶ συνεργοὺς ἴσως τοὺς μισοὺς Ἡπειρώτας, οἱ ὅποιοι δὲν ἤθελον τὸν Ἀλέξανδρον. Τότε δὲ ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς τὴν Ἡπειρον αὐτὸς, καὶ εἶδε τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ὠχυρωμένον εἰς τοιοῦτους τόπους, ἐγνώρισεν ἴσως τὸ ἀδύνατον, ἢ τὴν δυσκολίαν, ἐπειδὴ ὁ Κάσσανδρος ἦτον μέγας στρατηγὸς καὶ πολιτικός· ὅθεν παραίτησε τοὺς πρώτους σκοποὺς, καὶ ἔκλεισεν εἰρήνην μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον, διὰ τῆς ὁποίας ἐγνώρισε καὶ ἐπεκύρωσεν αὐτὸν βασιλέα τῆς Ἡπείρου.

§. λβ'. Ἐμεινε λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου, ὑπὸ τοῦ Κασσάνδρου βεβαιωμένος, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Ἡπειρωτῶν, διὰ τὸν σκληρὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον δὲν ἐδυνήθησαν νὰ μεταβάλωσιν, ἢ νὰ ἐξημερώσωσι, μήτε ἡ ὀργὴ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἡ ἐξορία, μήτε ἡ ἡλικία, μήτε τὰ τόσα παραδείγματα,

τὰ ὁποῖα εἰδείκνυε συνεχῶς ἢ ἀνευχαριστία τῶν Ἑπειρωτῶν. Δὲν ἐδυνήθη νὰ γνωρίσῃ, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ βασιλείως συνίσταται εἰς τοὺς ὑποκειμένους αὐτοῦ, καὶ ὄχι εἰς τὴν ξένην βοήθειαν. Διὰ τοῦτο δὲν ἔβλεπε πῶς νὰ φανῇ ἀρεστὸς εἰς τοὺς ὑποκειμένους, ἀλλὰ κατεγίνετο, νὰ βιάσῃ τοὺς Ἑπειρώτας μὲ τὴν δύναμιν τῶν Σικελιωτῶν καὶ Ἰλλυριῶν, ἃν ἦτον αὐτὸς ἐκεῖνος, ὡς εἴρηται, διὰ νὰ γένῃ βασιλεὺς αὐτῶν. Ἐπεὶ δὲ ἐπαιρόμενος πάλιν εἰς τὴν φιλίαν τοῦ Κασάνδρου, ἔρχισε νὰ κακομεταχειρίζηται τόσον σκληρῶς τοὺς Ἑπειρώτας, ὥστε ἔφθασαν οἱ ἄνθρωποι εἰς ἀπελπισίαν. Ὁθεν μὴ ὑποφέροντες τὸ δεινόν, ἐπανεστᾶτησαν μίαν νύκτα καὶ ἐφόνευσαν αὐτὸν καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν Ἡσιωνέα καὶ Νίσσον. Οἱ δὲ ἄλλοι δύο, ὁ Γεῦκος καὶ Ἀλέξανδρος δὲν ἰξεύρομεν τί ἔγιναν. Ὁ δὲ Πausanias λέγει ἀπλῶς, ὅτι ἐφόνευσαν καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ (α). Τόσον δὲ ἐξηγριώθησαν οἱ Ἑπειρῶται τότε, ὥστε οὔτε αὐτοὶ ἐδέχοντο πλέον βασιλέα, οὔτε ἤθελέ τις ἡγεμῶν νὰ γένῃ βασι-

(α) Ἄττικ. Ια'. Διόδ. ΙΓ'. Πη'. Π.Ζ'.

λεὺς αὐτῶν. Μεταξὺ τοίνυν τούτων εὖρου εὐκαι-
ρίαν οἱ φίλοι τοῦ Αἰακίδου, καὶ κατέσκησαν τὸν
μέγαν Πύρρον βασιλεῖα, νέου ἔτι ὄντα, ὡς θέ-
λομεν εἰπῆ μετ' ὀλίγον.

§. λγ'. Εἶδόμεν λοιπὸν τὸ γένος, πόθεν κα-
τάγεται ὁ μέγας Πύρρος· ὁποῖαν συγγένειαν εἶ-
χε μετ' τοὺς Μακεδόνας, καὶ ὅτι τὰ ὀνόματα,
Νεοπτόλεμος, καὶ Αἰακίδης ἦσαν ἐκ τοῦ γένους
τοῦ Ἀχιλλέως. Ὁμοίως καὶ τὸ Ἀλέξανδρος καὶ
Ἀλκέτας ἦσαν Ἡπειρωτικὰ πρῶτον· ἔπειτα ἔλα-
βον αὐτὰ καὶ οἱ Μακεδόνες διὰ τὴν συγγένειαν
ἐπειδὴ εἶχον καὶ αὐτοὶ ὕπερον Ἀλκέταν καὶ Νεοπ-
τόλεμον καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ὅτι δὲ τὰ ὀνόματα
ταῦτα εἶναι πάντα Ἑλληνικὰ, φανερώσει ἡ
σημασία. Εἶχον καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι Ἀλκέταν·
ὁμοίως εἶχον καὶ οἱ Χάονες Νικάνορα, καὶ οἱ Ὀ-
ρέσαι Ἀντίοχον, τὰ ὅποια ἦσαν Μακεδονικὰ
ὀνόματα.